

Barendse 77

Slappe nekken bij rozen

Barendse, L.V.J., 1977. Slappe nekken bij rozen te voorkomen. (Bent-necks in roses can be prevented). Vakbl. Bloem. 32(20): 23.

Species: rose.

Key words: cut flower; keeping quality; bent neck; preconditioning.

Advices for preventing bent necks: 1, use clean water or, still better, put in a preconditioner; 2, cut in a ripe stage; 3, place the roses in water as soon as possible; 4, store them at low temperature (4-5 °C); 5, restrict transpiration by packing; 6, remove surplus leaves; 7, under unfavorable conditions, keep the 'dry period' as short as possible.

... terien; echter niet in die mate, dat een belangrijke rol bij de werking ...

BARENDSE 77

Slappe nekken bij rozen hoe voorkomen

Beter rechts dan links van te voorkomen

Barendse, Houdbaarheidsonderzoek Proefstation, Aalsmeer

Op 14 en 15 juni worden er op het Proefstation voor de Bloemisterij te Aalsmeer demonstratiedagen georganiseerd, die speciaal gericht zullen zijn op de houdbaarheid van de roos.

Alle problemen die zich voor kunnen doen vanaf het snijden van de roos tot en met het aanvoeren op de veiling, zullen dan, mede aan de hand van aanwezig materiaal, ter discussie staan.

In dit artikel zal speciaal aandacht worden besteed aan het probleem van slappe nekken bij rozen en het tegengaan hiervan.

De oorzaak van slappe nekken bij rozen is watergebrek in de knop of in de bloem. Dit kan op verschillende manieren ontstaan, en wel door vatverstopping of door turgorverlies.

Bij vatverstopping onderscheiden we:

- a. vatverstopping aan de basis. De belangrijkste boosdoeners zijn hier bacteriën en enzymen.
- b. vatverstopping in de nek. Dit wordt veroorzaakt door enzymen en eveneens door een onvoldoende verhoutte stengel. Dit laatste komt vaak voor bij te onrijp gesneden rozen.

Tegengaan vatverstopping

Op de eerste plaats is het belangrijk om de knoppen in een voldoende rijp stadium te snijden. De verhouding van het stengelgedeelte vlak onder de knop kan in 1 dag zo groot zijn, dat dit gedeelte van de steel ook duidelijk sterker is en een grotere weerstand heeft.

Ten tweede is het beperken van de bacterie- en enzymengroei van be-

lang. Schoon water bevat wel bacteriën; echter niet in die mate, dat daar een snelle vatverstopping door optreedt. Te lang gebruikt water bevat echter zoveel bacteriën dat, indien rozen slechts enkele uren hierin gestaan hebben, zij in de vaas een duidelijk grotere kans op slappe nekken hebben.

Bestrijding van overmatige bacterie- en enzymengroei kan bereikt worden door toevoeging van een voorbehandelingsmiddel op de kwekerij.

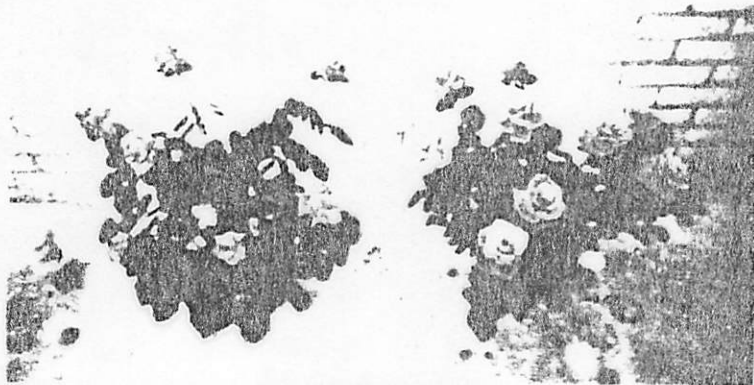
Voorbehandelingsmiddelen

Voorbehandelingsmiddelen bestaan hoofdzakelijk uit een bactericide en een enzymremmer. Omdat zowel bacteriegroei als enzymwerking worden geremd, hebben deze middelen een vrij lage pH (4-4,5). Het effect van suiker (snijbloemen-

Snij rijp... voor een goede kwaliteit

voedsel bevat 90-95% suiker) tijdens de voorbehandeling op rozen is amper aantoonbaar. Suiker bevordert echter wel de bacteriegroei. Vandaar ook, dat er naast de verschillende snijbloemenvoedsels voor de vaas, ook speciale voorbehandelingsmiddelen zijn ontwikkeld. De neutralisatie van afgege-

Links: voorbehandeld in water; vaasinhoud water. Rechts: voorbehandeld met VB; vaasinhoud snijbloemenvoedsel (na 5 vaasdagen)

ven stoffen door het blad speelt ook een belangrijke rol bij de werking van het voorbehandelingsmiddel. Om welke stoffen het precies gaat, is nog niet bekend. De laatste onderzoeken uit Wageningen wijzen er echter op, dat het niet om (poly)fenolen gaat, zoals vaak verondersteld wordt.

Turgorverlies

Turgorverlies is het afnemen van de celspanning door watergebrek. Bij vatverstopping is er wel water beschikbaar, bij turgorverlies niet. Turgorverlies kan ontstaan als gevolg van vatverstopping. Vooral bij droge opslag speelt dit een grote rol. Door bij droge opslag de verdamping zoveel mogelijk te beperken, wordt de celspanning op een zo hoog mogelijk peil gehouden. Ongunstige factoren bij droge opslag zijn:

- lage vochtigheidsgraad
- hoge temperaturen (hangt nauw samen met r.v.)
- hoge luchtcirculatiesnelheid
- onverpakt produkt
- tijdsfactor.

Vaak is de tijdsfactor een gegeven, waar weinig aan te veranderen valt (b.v. transport van de veiling naar de buitenlandse afnemer). De periode van droog liggen in de kas na het snijden is echter wel te beïnvloeden.

Door het produkt te verpakken in folie, verdampen de rozen 2 tot 3 maal minder in vergelijking met onverpakte rozen.

Door een hoge luchtcirculatiesnelheid wordt de r.v. verlaagd. Dit be-

tekt dan een verhoging van de verdampingssnelheid, waardoor meer vocht verloren gaat. (Indien de rozen in water staan, kan een hoge luchtsnelheid wel gunstig zijn met het oog op het voorkomen van botrytis.)

Een hoge temperatuur gaat vaak sa-

Demonstratiedagen op 14 en 15 juni

men met een lage r.v. Tijdens het transport is de r.v. in de dozen vaak wel hoog, maar gezien het feit dat de bloemen bij een hoge temperatuur (ca. 20°C of meer) zijn ingepakt, ontstaat broei, waardoor de temperatuur in de doos nog sneller oploopt door de vrijgekomen verdampingswarmte. Door tijdens droge opslag te zorgen voor een lage temperatuur en een hoge r.v. (denk aan botrytis!) blijft het produkt in een zo optimaal mogelijke conditie.

Het zal duidelijk zijn dat, hoe minder blad er aan de stelen zit, hoe minder de verdamping ook zal zijn. Uit het oogpunt van kwaliteitsbehoud is het dan ook van belang voor een zo snel mogelijke ontbladering zorg te dragen.

Tegengaan slappe nekken

- Gebruik op de kwekerij schoon water. Beter nog is schoon water in combinatie met een voorbehandelingsmiddel (dit doodt bacteriën en remt de enzymengroei).
- Snij in een voldoende rijp stadium (de nek moet voldoende verhout zijn).
- Plaats de rozen tijdig op water.
- Bewaar de rozen bij een lage temperatuur (4-5°C).
- Beperk de verdamping door de rozen te verpakken.
- Verwijder het overtollige blad.
- Maak de droge periode bij ongunstige omstandigheden zo kort mogelijk.